

Fecske Csaba

Küzdelem a szóért

keressük meg a szót az elveszettet
mint fűben az elgurult labdát
hogy elveszítsd a következő szettet
bár minden pontodat megadták

mindenkinek egyformán lejt a pálya
de másképpen pattan a labda
mint a szó is amikor megtalálja
az ember hogy majd továbbadja

bizonytalan kimenetelű meccs ez
igen meg kell szenvedni vele
akkor is ha nyersz akkor is ha vesztesz

a mennybe föl a pokolba le –
minden szó szikrázva koccan szívedhez
a szépségbe rokkansz majd bele

Hozzád a nyom

túl vagy minden nyaramon
az utolsó gesztuson
ami maradt belőlünk
az üres pléhasztalon
sörösüveg ragacsos nyoma
a gazdátlan szél vonítása
helyetted hallgatok
szívverést vízcsobogást
lépteket a settenkedő idő
tétova hangjait
szégyenkező sebem hozzád a nyom

Tízmásodpercesek

Kék

szemed szűk egén
elhasznált könnyek nyoma
boldogtalan kék

Gazdátlan csillag

magára hagytam
az éjszakát gazdátlan
csillag sírdogál

Gyertya

az éjszakában
pislákolva égek el
csak hogy lássatok

Rigó

rég halott rigó
hangja az egyre mélyebb
egynyári csöndben

Őszebb

ősz lesz és én
egyre őszebb
a kíváncsi
szív merő seb
nem menthető
meg semmi sem
nem őrzi meg
a vaksi szem
a dolgok oly
ismerősek
ősz van és én
egyre őszebb

Három miniatűr

Macuo Baso áthallás

immár nincs tovább
homokpusztában néhány
szél-temette nyom

Francois Villon

csavargó valék
öltöm is én a költő –
gyöngy a ganéban

Goethe átirat

a bércezen csend ül
madárszív ver a lombban
könnyezik az éj

Derengés

Anga Mária

Ott voltam

Ott voltam, miként a könny az arcodon, ha sírsz,
vagy kráter mélyén ott van az égő láva,
menekülni, maradni is, nem volt más, csak kín,
mégis életben maradtam, földben, virágban.

Életben maradtam földben, mint az örökké élő eltemetett,
mint a gyökeréig borzadó fa, mely őszre meztelen lesz,
és gyümölcsét is megtagadja.

Nem voltam türelmetlen, megvártam,
míg a kerti bodza elvirágzott és tél lett,
és az idők magasából zuhogni kezdett a hó.

Varrott ingemre szitakötők szálltak,
azt hitték, már fénné váltam, vagy tavasszá,
menekülni, maradni is, nem volt más, csak kín.

Felhóvé lettem, ott voltam, mint könny
az arcodon, ha sírsz, vagy ahogyan
kráter mélyén ott van az égő láva.

Szerelmes beszéd

Nem vagyok átokkal átkozott,
hanem áldással teremtett, áldott.
Már nem ébred együtt a hajnal és a bánat,
virág lett a szívem, véremlen termő,
szerelmet virágzó virág,
örökké nyíló, halált túlélő.

Gyolcstakarómat hajtogatom,
minden csillag ragyogása
fehérségében ragyog.
Titkaim az ég mélységébe vesznek,
áldott vagyok, áldással teremtett áldott.

Hesz Tamás

Drapéria

Leomlott hajad fölém nevelted.
Kifeszítettél – a cédrust gyalulatlanul
kötötted alám.
Két napkorongot árult az est – testedből kínáltad
a mámort,
melleidből inni adtál.
S én úgy kortyoltam közben minden szavad,
mint gyermek anyjának tejét,
mintha nem lenn szabad!

Rámhurkoltad a lábad és nevemen
Szólítottál –
halottam, amikor megátkoztál,
szenté avattad arcom és elégettél.
Végigkarmoltad hátamról a viaszkos időt,
gyöngyház körmeiddel véstél betűket –
hasfalamba martad gyerekkori álmod.
Olvastam mind;
hosszú tömött enciklikát.

Felszakadt torkodból a fohász
befelfúrtad fogaid az Óceánba,
csapzott vállaimból szigetek nőttek
a semmibe.
Nem engedted, hogy kiegyenesedjek,
magasba löktél – repültem, te lezuhantál
szótlatlanul terítetted rám folyékony ujjaid.

Most nézlek, ahogy csendben elalszol,
Márvány lábaid közül csordogál az élet.

Meghagysz egy gyümölcsöt talán,
Magadban...
– Még neveletlenül.

Mindenszentekre...
Akár, csak engem
Anyám.

Eszperantó

A szőnyegre kuporodsz,
lehajtott fejjel
alattad, mint vérző-barna zsombék
terül szét a múlt.
S ahogy fölállsz sebes térdekkel
szemedből kővirágok hullnak.

Cseppekből öntöd ki a reggelt,
olvadék hegyből gyúrsz
asztalra valót.
Valami hatalmas jóságról énekelsz.
„Bolondok” vibrálnak az ablakpárkányon.
– Riaszt a csönd...
Értem kiáltasz:
Hogy maradjak még, és meg!
Kész a kávé, valamit egyek...

Kövér hasú cinkéket uszítasz élni,
kiröppenek szádból az igék
átszűröd arcodon a fényt,
beleszövöd a süteménybe.
– Te kenyérnek hívod
– Én kalácsnak;
Én kezdetnek akarlak,
Te akarj csak áldomásnak!

Finta Éva

Marie könyve

Radioaktív hatalom

Már az urán is drága, Marie.
Csempészeket fogtak tegnap is el
Több kilónyi gyengén dúsított uránt vittek át a határon
Milliókat kaptak érte
No meg több évi börtönt, így utólag.
Drága az urán, Marie
Drágább, mint Becquerel hitte volna
Drágább, mint ujjaid, melyek talán csaknem leégtek ujjbögyeidnél
Drágább, mint szétmállott körmeid
Drágább, mint a puha, fehér, habos testű lengyel lány
Szikárrá maródása.
Drágább, mint Pierre szétloccsant agyveleje
Pedig az is kozmikus volt, Marie
Ahogy kozmikus volt egész életek.
Beültetek a csillagok közé
Koponyátok galaktikájában kotorászva kutattátok az anyagok
Egyetlen arcát
A születés helyett a halált kutattátok
Marie.
Mert minden végső dolog, a végső anyag is
A befejezés.
Neked nem volt elég az urán ereje
Az érchulladék tovább sugárzott urán nélkül is
Tudtad, maradt ott valami hatékonyabb, erősebb
Valami, ami semmivel sem azonos
Felismerhetetlen, megtalálhatatlan az anyagokban
Mert túl van rajtuk, legbelül van rajtuk
Mint testben a lélek
És hozzáférhetetlen, olyan parány.
Mostad a szurokércet a hangárban egymagad is
Egymillió tonnát mostál, választottál ki a mocsokból
Télen-nyáron, a megszállottság vaksága vitt
Hogy elnyerd a 0,1 g rádiumot

Amely üvegfiolában világított a sötétben.
Milyen, kérdezte Pierre, szép?
Gyönyörű, mondtad fantáziád bűvöletében.
Kékeszöld sejtelem.
Nincs tovább, halálos fények ezek
Hiába szellemül át halványkék szemed szőke fejed mosolyában
A halállal játszottál, kislány
A halállal, gyermekeid anyjaként is.
Tudtad-e, hogy amihez közelíteni törekszel mindent megadóan
Az a természet súlyos titka
Amit védelemként tart távol tőlünk
Mert lehet, hogy gyógyítani is tud
Akár a mérgek
De jelenléte fenyegetés
S nem egyet, mindenkit veszélyeztet ez a pulzáló anyag
Amelynek energiáját Te többször megcsapoltad
Megloptad sebgyógyításra
De minnek is, Marie
Mikor azóta annyi fegyver készült anyagaidból ellenünk
S a fegyverek Pierre szétfröccsent agyvelejeként többé össze nem szedhetők
Egyé nem rakhatók
A szétszéledt anyag nagyon is hozzáférhető lett
S mindig vannak bitangok, Marie
Mindig vannak árak, Marie
S örökké lesznek kereskedők.

Pierre halála

És a temetés után sem lett könnyebb.
Szétszéledtek kíváncsiak, rokonok, baráti kör
Szétszéledt a súlyosan dübörgő kérdészuhatag
És csend lett, mélységes, egybefüggő
Rezzentlen maradtak a tárgyak
A gyerekek arca riadt kérdéssé alakult
Az anya arca konok némasággá alakult
S valahogy elmúltak az áthidalás legkínosabb hónapjai, évei.
Valahogy, mert véglegesültek a csendek, a magány

Elnémult a szív kalapálása is egy felvillanó emlék fotokópiájának hatására
Csak zizegett, rezgett a szívburok, szívtájék, nyaki érrendszer, könnycsatorna
De nem tettek semmit a szervek, hallgatásukkal feleltek a lehetetlenre
Ez volt a legtöbb, amit tehettek Marie-ért.
És évekig hajlott a hát, a kéz, az ujjak
A kar ölelte a magányt, a párnavéget
A test fel-felujjongott a tenger, az óceán fodraiban
Nyaranta, mikor a lányokkal megélte az anyagi világ boldog egységét
Melyben minden ott van valahol
A rejtett dolgok is, s a kitapintható
Örömök, szívszorulások remegésében
El lehetett látni a következő feladatig.
Csak a test nem érte be az agy parancsaival
Neki lettek volna még egyéni megnyilatkozásai
De az állandóan kopott, nyűtt, hétköznapi munkaruhában
A test is feledni tudta magát.
Pedig szép lett Marie negyvennégy évesen
Az a zsebében annyit hordott rádiumfiola
A kezével átgyúrt, átmosott szurokérc rémséges titka
Mélyen besugározta már szöveteit
S a nő világított nappal is őszülő szőkeségében, szürkés-kék szemével
Átlátott ezen a semmi életen, át a lehetőségein
S egyvalaki mélyebben rajongott érte, mint ahogy lehetett volna
Mint ahogy titokban maradhatott volna.
S ki tudja?... Eve Curie állítása és Marie-é: ocsmány koholmány
Nem volt „liasion”.
Maglehet, csak elragadtatás volt
Néma, szent elragadtatás, mozdulatlan
Mégis fáj ez a varázslat annyi mindenkinek
Mert ez a nő fáj, izgatott, lázított
Merő ellenszegülésével
Kihívásaival
Hogy mindenben egyetlenegy.

Antal Attila

Diófánk hagyatéka

Jégdara marta kezünk
 lelkünk a télelő riadalma
 mikor az elaggott fát kivágtuk

nemzedékek csontjai roppantak újra
 szellelbélelt korok süvítettek fel
 hördült pöfeteg lárma

s duzzadó kedvek és korhadtt hitek
 kaptak lángra hamarosan a szobánkban
 vezényszavak puskaropogásán
 dalok szűrődtek át szüretnek lakodalmak
 végtelen utak porából vett
 köpönyegegek szárnycsapásai...

s mi ültünk naphosszat a kályha előtt
 kérkedhetett kint
 havával az emléktelen ég

Máriáról, litániásan

Mária ezüst-húros kristálycitera
 vasujjal játszanak rajta a gondok

szivárványos lomb kit az ősz hava
 időnek előtte megsápasztott

gyereksírást visszhangzó palota
 adósság rengeti árak áradása

porladó remény gyémánt-konzola
 kölcsön-koszt pénz arany biztonsága

Mária bársonyát vesztegető szírom
 királynő ki hord konyhagőz-koronát

karja kötöző és oldó hatalom
 mosogatóvíz habjain gyöngy-naszád

ezer évünkkel az újabb ezernek
 haját hátravetve ahogy nekivág

olyan ő mint kit a kelő fényekben
 somlyói búcsúsok virrasztó szeme lát

Ünnep fenyői

Szép derekú lányok
túrtök viasz-lángot
pilláitok előtt
és gyanta-cseppeket
gyöngyözik testetek
érve ünnep-időt

hegyen suhogtatott
pentaton sorsotok
egyhangúvá csitult
szoknyátok szövete
s zöld pillátok vele
szakadoz mint a múlt

álmotokban hideg
szél ront be értetek
s visszaröpít oda
hol csillagfény havaz
és lombzúgásos az
erdő karácsonya

Posta Marianna

Ahogy az utak a talp alatt

Így ruhátlanul
megint a semmi van:
Ajtaja kitárva,
mögötte önmagam.

Kilincs és zár leszakadt,
utak gubancolódtak össze
a talp alatt a pillanat,
mikor az ácsorgás öröm,
itt áll megint a küszöbömön.

Egy újabb álom...
a Minotauros-bőr alatt,
elzáródott a szív is,
csak pumpál és megszakad,
ahogy az utak a talp alatt.
Ledobott ez a ló is,
most felszállhatok újra.
Múlt nélküli múzsa:
a jelen, nem az én harcom.
Az áloméért ébredve nem alszom.

Kell a magány, hogy együtt élni tudjak,
a halál, hogy meg ne vakuljak.
Az időt az elme percekre bontja,
hogy az embernek legyen biztos pontja.
Itt, hol a semmi van.
Most vagyok önmagam,
újra a tiszta lap:
A halál, hogy lássalak, Élet!
Talpam az úton van, lépek.

Örök körök

Mottó: A monotonításban minden súlytalan.

A férfi a kocsmá tornácán ült, azért nem bent, mert nem bírta a szeme a füstöt, bár ő is dohányzott. A sörhab már csak fonnyadt vattaként díszelgett az italán. A nőt várta. Örökkévalóságnak tűnt a várakozás. Kezébe vette elrongyolódott kártyapakliját, és hogy teljen az idő, keverni kezdte.

Hideg volt, rajta kívül mindenki a benti ködben ült, füst, italpára és gőzölgő testnedvek gyűrűjében. Már leszállt az est. A benti zaj zenévé erősödött: pattogtak a billiárdgolyók, korsók csúsztak vendégtől vendégig az asztalokon. Egy régi-régi kakukkos óra időnként belekattogott a kocsmazajba, megadva annak ritmusát. Poharak koccantak, törtek, régi dallamok torzultak a részeg ajkakon. Osztani kezdett, mikor az utcasarok felől kopogás zaja törte meg a kinti csendet. A nő közeledett, piros lakkcipő, rojtos aljú krepp szoknya, bokánál felszaladó harisnya, lila kabát. – A lila a vágy színe – mondta korábban. – Ennek a nőnek sosem volt ízlése – gondolta most. A nő, akire várt, vele szemben foglalt helyet, derűs mosollyal, mintha mindketten csak most érkeztek volna. –Egy örökkévalóság – gondolta, de nem szólt, csak a karcsú ujjak közé egyengette a kiosztott lapokat. – Te jössz – mondta. Kártyáztak, arcukat már csípte a hajnali dér, bent elült a lárma, csak a régi-régi kakukkos óra ütött még időnként: Vagyok, vagyok! A pultosok leszedték az asztalokat, a takarító már felmosott. A kinti élet lassan felélénkült: az utcalámpák kialudtak, mint korábban az élet, a billiárdgolyók zaja helyett a fékek csikorogtak a piros lámpánál. A villamos csöngetett, géphang: – Kálvária tér, végállomás! – Arra nem is jár villamos – de most mégis... az úton emberek munkába menet, munkából jövet...

Ádám és Éva a tornácon osztotta a lapokat. Joker az örökkévalóság vagy a kárhozat. Ádám vesztett. Éva örök. Most is az utcasarok felé tart a piros lakkcipő: kop, kop... Körök, körök, begyűrűzik az élet és soha, sehol nem ér véget.

Gittai István

November

Miközben a kakasülőn
szellőzik alvószobám,
alant, zsebbe dugott kézzel,
festékfoltos overállban
ráérősen baktat a munkás,
el az utcasarokig,
ahol is befordul, s punktum,
kilép a költői képből,
mint akinek az ólmos eső
ridegsége is mondvacsinált.

Nehéz idő

Villámlik, dörög, esik.
Keresem apámat,
anyámat a kertben.
Ilyenkor az uborka
vagy a tök valamelyik
levele alatt
összebújva szoktak
kucorogni, miként
a bodobács jegyesek.

Tavaszi nagytakarítás

Hosszadalmas amíg,
kőfalról a rőt
festék lekopik.

Munkálkodik a szél,
meg a zápor. Én is
azért dudorászok.

Időérzék

Hullám taraja mossa,
sivatag szele hordja
talpam alól a talajt.
Gőgicse, mi lebegtet.

Csepcsányi Éva

Buda

Lábam előtt hever Buda
 én vagyok most Buda ura
 a hegyek súlya hátamon
 a villamos sárga csontvelőm
 és enyém a zaj,
 a forgalom bábele,
 én vagyok Buda és rajtam
 tatárok patátok tapos henger
 malomkő őrlő vasszemekkel
 csupa asszonyvér Buda!
 tatár-vad Margit Buda!
 imáidat szemgödör felissza
 és a törökök vesémet rúgják
 aggastyánként nyög jajong
 Buda félholdmosoly görbül
 arcomra mégis sír Buda
 hordoz és hordozom rejtem
 az átszúrt ferences barátot
 a föl nem ébredő janicsárt
 hajam a vastagfájú erdők
 gyöngykoszorú aláhullt mint
 ahogy lennie kell erény és
 erély hogy értsd, miért
 Hűvösvölgy a szívem én
 csak fiak arcát tele sírhatom
 és rögs lábamat megvetem
 maradnom kell Buda! Buda!
 nem mehet el
 csobogó övem
 a szürke Duna tele szeggel
 bőrrel horzsoló dörzsölő
 állatkarmokkal és vicsorgó
 látomások zörgő fityegőivel
 csupa ín lányos sejtelem
 bogas-ordas vérkazán díszes

szelence Buda! Buda!
 teste én lelke én nem én
 Én=Buda
 a szovjet bakancsok nyoma
 arcom koldusránc vesszőparipa
 most is tudom hová léptek
 őrzök minden orosz léptet
 és szavukat éjjel visszhangozza
 erdő-mélyi zug, katlan csöndolló
 vágja el a sírok fedelét ki jön
 ott, elövetem mindet
 fogjanak kezet béküljenek
 Buda Buda kiveti a holtakat
 befogadja az élőket
 és a sebtiben elásott szovjet katona
 a magyar huszár az osztrák baka
 meg a török janicsár és az összes
 nem-kellett szomorú magzatok
 körtáncot járnak ujjongva hasamon
 és a vár falára mind fölállnak kísértet
 palástban az összes királyok és siratják
 szépségemet a buszok zörgése el-
 nyomja
 szavukat hogy mit és miért úgy
 ahogy történt mit mondtak akkor
 örök titkuk marad.

Egri vasárnap

az egri főutcán cinkosan kacsint rám
a rózsás érseki palota és elvonulnak
előttem dús ornátusban a szelíd süvegek,
kikerics szemükben látom Imre herceget
a láng marta várost és a kürtös janicsárt,
amott vasszemű apácák intenek:
elűzték őket a szovjet katonák.
mégis Eger változatlan üli a diadalt,
hajnalos csillagórán láttam már
Dobót állni zivatar-zordan a sebzett vár falán.

a Bazilika harangja végigzúg a téren
és térdem koppan imával vert köveken
sírva siratni mit ellened elkövettem
emlékszel? gyermek-puha dunyha-otthon volt
még akkor vasárnapunk...

gyóntatószék rácsai mögött teve pillájú Krisztus
arcú káplán, hajára ezüstport szórtak a gondok
lila stóla kissé félrecsúszva ahogy közelebb
hajol szavamra a Kyrie-ben keserű és édes
szinte egy, arcát átírja az emlékezet
penitencia enyhe, irgalom rója lehajtott búzafejemre.
míg csöndem szelíd szivárvány a csevegő
macskaköveken.